

Praatstuk bij de aanpak van woningvervuiling en hoarding bij Begeleid Wonen

Concept en tekst: Klazien Lambregtse. Vormgeving: de Bladenkamer | Louise Janssen. Dit praatstuk mag gedeeld worden. 12-01-2024

Toelichting bij het praatstuk aanpak woningvervuiling en hoarding bij Begeleid Wonen (BW).

Tijdens trainingen hebben deelnemers met elkaar nagedacht over de stappen die nodig zijn bij de aanpak van woningvervuiling en hoarding. Die stappen zijn (met dank aan hen allen) vertaald in 6 afbeeldingen. Het is een praatstuk voor collega's onderling en voor woonbegeleiders die in gesprek gaan met cliënten over de problematiek.

1 Alle neuzen dezelfde kant op

De aanpak van hoarding begint bij het team zelf: Als een team het onderling niet eens is, blijft de cliënt spullen verzamelen en om duidelijkheid vragen: "Van haar mag het wel en van jou mag het niet." Onduidelijkheid in het team veroorzaakt 'signaalgedrag' door de client. Het is belangrijk dat alle teamleden elkaar steunen in en hun vertrouwen uitspreken over de gezamenlijke aanpak.

2 inventariseren van het probleem met bewoners en begeleiders

Het team van woonbegeleiders brengt in kaart waar de knelpunten liggen. Is er gevaar voor de veiligheid? Is er stankoverlast? Is er brandgevaar? Is er sprake van een onveilige werkplek? Iedereen mag meedenken, want de gezamenlijke woning is bedoeld als een plek voor iedereen om veilig te leven en te werken.

3 Plan van aanpak en leefregels opstellen

Na de inventarisatie van het probleem worden er gezamenlijk afspraken gemaakt: we noemen dat leefregels voor de veiligheid van iedereen en voor het begrenzen van de problematiek in tijd en ruimte. Welke randvoorwaarden en afspraken zijn er nodig om de aanpak tot een succes te maken?

4 Is er externe hulp nodig?

Hoarding heb je niet alleen. De bewoner kan het probleem niet alleen oplossen en wellicht het team ook niet. Bedenk welke andere professionele zorg er nodig is. Kan de brandweer een vuurlastmeting doen? Is er een ontruimingsbedrijf nodig? Of een psycholoog voor een crisisplan? Is er gevaar voor infectie? Voor deze en andere vragen kan het team externe of interne hulp inschakelen: samen kom je verder.

5 Wat is de motivatie van de cliënt?

Wat is de wens van de cliënt? Wat zou hij of zij graag willen met betrekking tot zijn leefruimte en zijn spullen? Er is verandertaal nodig en het mentale vermogen om te kunnen veranderen. Door cliëntgerichte, herstelgerichte gespreksvoering in te zetten kan een cliënt tot nieuw of ander gedrag komen.

6 Successen vieren

Hoarding en woningvervuiling zijn ontstaan in een langere periode van iemands leven mogelijk als gevolg van trauma, verlies, psychische problematiek. Dat vraagt om een lange adem en kleine stapjes die leiden tot het vastgestelde noodzakelijke of gewenste doel. Door kleine en grote successen te vieren, wordt het traject lichter en luchtiger. Van complimenten groeien mensen én door kleine en grote successen groeit de haalbaarheid van het opruimtraject.

Soms is het nodig om terug te gaan naar een vorige stap. Het zal ook nodig blijven om het steeds weer onder de aandacht te brengen. Hoardinggedrag en de neiging tot woningvervuiling kunnen op moeilijke momenten in het leven van de cliënt weer getriggerd worden.

2024 Klazien Lambregtse